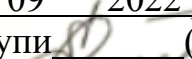

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський державний екологічний університет

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні групи забезпечення
спеціальності 073 „Менеджмент”

від «07» 09 2022 р. протокол № 1
Голова групи (Смірнова К.В.)

УЗГОДЖЕНО

Декан факультету комп'ютерних наук,
управління та адміністрування

 (Кузніченко С.Д.)

СИЛЛАБУС

навчальної дисципліни
Фінансовий менеджмент
(назва навчальної дисципліни)

281 Публічне управління та адміністрування
(шифр та назва спеціальності)

Публічне управління та адміністрування
(назва освітньої програми)

Перший (бакалаврський)
(рівень вищої освіти)

Денна
(форма навчання)

4
(рік навчання)

7
(семестр навчання)

4 / 120
(кількість кредитів ЄКТС/годин)

іспит
(форма контролю)

Публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності
(кафедра)

Одеса, 2022 р.

Автори: Павленко О.П., завідувач кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності, д.екон.н., професор
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

менеджменту природоохоронної діяльності, д.екон.н., професор
(прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Поточна редакція розглянута на засіданні кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності від « 30 » серпня 2021 року, протокол № 1.

Викладачі: лекційні заняття: Павленко О.П., завідувач кафедри публічного управління та менеджменту природоохоронної діяльності, д.екон.н., професор
(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

практичні заняття: Венгер О.С., ас. кафедри ПУ та МПД
(вид навчального заняття: прізвище, ініціали, посада, науковий ступінь, вчена звання)

Перелік попередніх редакцій

Прізвища та ініціали авторів	Дата, № протоколу	Дата набуття чинності

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета	Набуття студентами теоретичних знань і практичних навичок щодо формування, розподілу, використання, розпорядження та ефективного управління фінансовими ресурсами суб'єктів господарської діяльності різних форм власності і галузевої приналежності в умовах трансформації економіки України.
Компетентність	ЗК01 Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
Результат навчання	Р16 Використовувати дані статистичної звітності, обліку та спеціальних досліджень у професійній діяльності..
Базові знання	<ul style="list-style-type: none"> — теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту; — системи забезпечення фінансового менеджменту; — політику управління формуванням та ефективним використанням оборотних і необоротних активів підприємств в цілому і по окремих їх видах та етапи її розробки; — управління власним і позиковим капіталом і структурою капіталу підприємств; — методикку визначення вартості грошей у часі; — управління грошовими потоками підприємств з метою забезпечення платоспроможності та фінансової стійкості підприємства; — основи управління інвестиціями підприємств для забезпечення реалізації стратегії їх розвитку; — управління фінансовими ризиками підприємств по напрямках фінансової діяльності та окремих видах фінансових операцій; — основи антикризового фінансового управління підприємствами; — спрямованого на відновлення їх фінансової рівноваги в процесі розвитку.
Базові вміння	<ul style="list-style-type: none"> — формувати систему організаційного та інформаційного забезпечення фінансового менеджменту; — розробляти фінансову стратегію; — визначати реальні потреби в окремих видах активів та їх суми в цілому; — оптимізувати склад і обсяги фінансових потоків з позиції ефективності їх використання; — визначати загальні потреби фінансових потоків; — управляти фінансовими потоками; — оцінювати вартість грошей у часі, проводити потрібні розрахунки; формувати заходи по попередженню та мінімізації окремих фінансових ризиків та їх страхуванню
Базові навички	відсутні
Пов'язані силлабуси	відсутні
Попередня дисципліна	«Економіка і фінанси організацій», «Облік і аудит»,
Наступна дисципліна	Відсутня

Кількість годин	лекції:	15
	практичні	30
	семінарські заняття:	
	самостійна робота студентів:	75

2. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Лекційні модулі

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-Л1	Теоретичні та організаційні основи, системи забезпечення фінансового менеджменту і управління активами		
	Математичне забезпечення фінансового менеджменту	2	2
	Фінансовий аналіз	2	2
	Фінансове планування	2	2
	Управління активами	3	3
	Управління капіталом	2	2
	Управління інвестиціями	2	2
	Антикризове фінансове управління	2	2
	Тестова контрольна робота (ТКР1)		5
	Підготовка до іспиту		20
	Разом	15	40

Консультації:

Павленко Олена Пантеліївна, середа, 14³⁰-16⁰⁰, ауд. 311 (НЛК № 2).

2.2. Практичний модуль

Код	Назва модуля та тем	Кількість годин	
		аудиторні	СРС
ЗМ-П1	Теоретичні та методологічні засади фінансового менеджменту		
	Математичне забезпечення фінансового менеджменту	2	2
	Фінансовий аналіз	3	2
	Фінансове планування	3	3
	Управління оборотними активами	3	3
	Управління необоротними активами	4	2
	Модульна контрольна робота (МКР1)		5
ЗМ-П2	Управління фінансовими ресурсами підприємства. Антикризове фінансове управління підприємством		
	Управління власним капіталом	3	2
	Управління позиковим капіталом	4	3
	Управління інвестиціями	3	2
	Управління фінансовими ризиками	2	2
	Антикризове фінансове управління	3	2
	Тестова контрольна робота (МКР2)		5
	Разом	30	35

Консультації:

Венгер Олена Сергіївна, середа, 14³⁰-16⁰⁰, ауд. 314 НЛК № 2.

2.3. Самостійна робота студента та контрольні заходи

Код модуля	Завдання на СРС та контрольні заходи	Кількість годин	Строк проведення, тижні
ЗМ-Л1	• Підготовка до лекційних занять	15	1-13
	• Тестова контрольна робота (ТКР1) <i>(обов'язкова)</i>	5	
ЗМ-П1	• Підготовка до усного опитування на практичних заняттях (УО);	12	1-7
	• Модульна контрольна робота (МКР1) <i>(обов'язкова)</i>	5	
ЗМ-П2	• Підготовка до усного опитування на практичних заняттях (УО);	13	8-15
	• Модульна контрольна робота (МКР2) <i>(обов'язкова)</i>	5	
	Підготовка до іспиту	20	15
	Разом:	75	

Методика проведення та оцінювання контрольних заходів.

Загальна сума балів, яку одержують студенти за всіма змістовними модулями дисципліни «Фінансовий менеджмент», становить 100 балів (теоретична частина – 40 балів, практична частина – 60 балів), вона формує інтегральну оцінку поточного контролю студентів з цієї навчальної дисципліни та є підставою до допуску до іспиту.

1. Методика проведення та оцінювання контрольних заходів теоретичної частини

До заходів поточного модульного контролю виконання самостійної роботи студентів з теоретичної частини дисципліни «Фінансовий менеджмент» належить написання модульної тестової контрольної роботи (ТКР1).

Тестова контрольна робота (ТКР1) з теоретичного модулю складаються з 10 тестових завдань та вважаються зарахованими, якщо надано як мінімум 6 правильних відповідей. Максимальна сума балів, яку можна одержати за теоретичною частиною протягом навчального семестру становить 40 балів (табл.1).

Таблиця 1 - Максимальна кількість балів по лекційним модулям

ЗМ	Максимальна кількість балів за ТКР
ЗМ-Л1	40
Всього:	40

2. Методика проведення та оцінювання контрольних заходів для практичної частини

До заходів поточного модульного контролю виконання самостійної роботи студентів з практичної частини дисципліни «Фінансовий менеджмент» належить усне опитування (УО) під час практичних занять та модульні контрольні роботи (МКР1, МКР2).

Методика проведення та оцінювання контрольних заходів ЗМ-П1, ЗМ-П2 полягає в оцінюванні активності студента на практичних заняттях, правильності виконання завдань і повноті відповідей на запитання. На виконання модульних контрольних робіт (МКР1, МКР2) відводиться 40 балів, на оцінку УО практичних модулів відводиться 20.

Максимальна кількість балів, яку може одержати студент при виконанні програми модулю

практичних занять протягом навчального семестру становить 60 балів (табл. 2).

Таблиця 2 - Максимальна кількість балів по практичним модулям

ЗМ	Максимальна кількість балів	
	МКР	УО
ЗМ-П1	20	10
ЗМ-П2	20	10
Всього:	60	

3. Поточний контроль роботи студента у вигляді отриманих балів заноситься в інтегральну відомість з навчальної дисципліни і сума балів, яку отримав студент за всіма змістовними модулями формують кількісну оцінку.

4. Студент вважається допущеним до іспиту, якщо він виконав усі практичні роботи, передбачені силлабусом дисципліни, і набрав суму балів за практичну частину дисципліни не менше 30 балів.

5. Екзаменаційна робота складається з 20 тестових завдань закритого типу за всіма темами дисципліни. Максимальна кількість балів за виконання екзаменаційної роботи дорівнює 100 балів, кожне завдання в роботі оцінюється в 5 балів. Загальна оцінка підраховується за вірними відповідями.

Підсумкова оцінка з дисципліни усередненою між кількісною оцінкою поточних контролюючих заходів та кількісною оцінкою семестрового контролюючого заходу (іспиту).

3. РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ

3.1. Під час опанування лекційним модулем ЗМ-Л1 здобувачі мають ретельно ознайомитися з навчальним посібником [1]. Особливу увагу потрібно приділяти запитанням для самоперевірки і проходженню тестів, наведених в [2, 3].

3.2. Опанування практичними модулями ЗМ-П1 та ЗМ-П2 передбачає виконання практичних робіт, наведених у методичних вказівках [2].

4. ПИТАННЯ ДО ЗАХОДІВ ПОТОЧНОГО, ПІДСУМКОВОГО ТА СЕМЕСТРОВОГО КОНТРОЛЮ

4.1. Тестові завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-Л1.

Тестові завдання	Джерело
1. До основних принципів фінансового менеджменту не відносяться	1, с. 5-8
2. Одним з основних завдань фінансового менеджменту є:	1, с. 5-8
3. Постійний моніторинг фінансового стану підприємства для своєчасної діагностики симптомів фінансової кризи відносять до функції:	1, с. 5-8
4. До фінансових важелів відносять:	1, с. 5-8
5. Система зовнішньої підтримки фінансової діяльності підприємства включає:	1, с. 5-8
6. У складі активу балансу відображаються показники розділу:	1, с. 15-19
7. Розділ «Власний капітал» відображено у:	1, с. 15-19
8. Горизонтальний фінансовий аналіз базується на:	1, с. 15-19
9. Структурний аналіз капіталу виконується у процесі:	1, с. 15-19
10. До коефіцієнтів фінансової стійкості відносять:	1, с. 15-19
11. У систему інтегрального фінансового аналізу включають:	1, с. 15-19

12. За видами витрат бюджет підприємства поділяється на:	1, с. 15-19
13. За методами розробки бюджет підприємства поділяється на:	1, с. 15-19
14. За шириною номенклатури витрат бюджет підприємства поділяється на:	1, с. 20-21
15. Оперативний фінансовий план короткострокового періоду, що розробляється на термін до	1, с. 20-21
16. До основних функцій фінансового контролінгу відносять:	1, с. 20-21
17. У систему моніторингу фінансових показників не входять:	1, с. 20-21
18. Основою для розробки довгострокового фінансового плану по найважливішим напрямкам фінансової діяльності підприємства є:	1, с. 20-21
19. У процесі вибору політики фінансування оборотних активів підприємства	1, с. 20-21
20. Існують такі типи політик фінансування оборотних активів:	1, с. 20-21
21. Який тип політики фінансування оборотних активів передбачає, що за рахунок власного та довгострокового позиченого капіталів повинна фінансуватися постійна частина оборотних активів та половина оборотної їх частини?	1, с. 20-21
22. Який тип політики фінансування оборотних активів передбачає, що за рахунок власного та довгострокового позиченого капіталів повинна фінансуватися постійна частина оборотних активів?	1, с. 20-21
23. Який тип політики фінансування оборотних активів передбачає, що за рахунок власного та довгострокового позиченого капіталів повинна фінансуватися лише невелика доля постійної частини оборотних активів?	1, с. 20-21
24. У якому випадку коефіцієнт чистих оборотних активів буде мінімальним?	1, с. 20-21
25. До зниження якого показника призведе ведення підприємством консервативного типу політики фінансування оборотних активів?	1, с. 20-21
26. Середньозважена вартість капіталу є головним показником оцінки:	1, с. 97-100
27. Вартість поточних зобов'язань по розрахунках при визначенні середньозваженої вартості капіталу враховується за ставкою процента:	1, с. 97-100
28. Вартість фінансового лізингу повинна:	1, с. 97-100
29. Співвідношення всіх форм власних та позикових фінансових ресурсів, що використовуються підприємством у процесі його господарської діяльності для фінансування активів – це:	1, с. 208-211
30. Оптимізація структури капіталу направлена на:	1, с. 208-211
31. Оптимальна структура капіталу – це структура, яка забезпечує найбільш ефективну пропорційність між коефіцієнтом фінансової стійкості підприємства та:	1, с. 208-211
32. Вплив якого показника на коефіцієнт рентабельності власних коштів показує фінансовий леверидж?	1, с. 208-211
33. Ефект фінансового левериджу – це показник, що відображає вплив на власний капітал підприємства при різних частках використання грошових коштів.	1, с. 208-211
34. Позитивний ефект фінансового левериджу проявляється коли:	1, с. 213-215
35. Механізм фінансового важеля використовується для оптимізації структури капіталу за критерієм:	, с. 213-215
36. Які моделі використовують для прийняття рішення щодо формування певної структури капіталу?	1, с. 220-225
37. Основною цілю дивідендної політики є:	1, с. 220-225
38. До зовнішніх джерел формування фондів фінансових ресурсів підприємства відносять:	1, с. 220-225
39. Критерієм оптимізації внутрішніх та зовнішніх джерел формування фондів фінансових ресурсів підприємства є:	1, с. 220-225

4.2. Завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П1

Задача 1

Відбулась емісія облігацій на суму 500 тис грн на 10 років. Облігацію було придбано по курсу 120 %.

Порівняти дохід, який одержить власник облігації, при нарахуванні простих і складних процентів за ставкою 14 %.

Задача 2

Підприємство має такий баланс на початок звітного періоду:

Актив	Сума, тис.грн	Пасив	Сума, тис.грн
1. Основні засоби	5250	1. Статутний капітал	3000
2. Виробничі запаси	600	2. Резервний капітал	1500
3. Незавершене виробництво	300	3. Довгострокові зобов'язання	3000
4. Готова продукція	900	4. Короткострокові кредити банків	1500
5. Дебіторська заборгованість за товари, роботи	2700	5. Кредиторська заборгованість за товари, роботи	1800
6. Поточні фінансові інвестиції	300		
7. Грошові кошти та їх еквіваленти	300		
8. Інші поточні активи	450		
Баланс	10800	Баланс	10800

1. *Розрахувати* власні оборотні кошти.
2. *Обчислити* поточні фінансові потреби.
3. *Визначити* потенційний надлишок (дефіцит) грошових коштів
4. *Розрахувати* реальний надлишок (дефіцит) грошових коштів.
5. Якщо буде виявлений дефіцит, *розрахувати* суму необхідного короткострокового кредиту.

Задача 3

Виробнича фірма прийняла рішення використовувати факторинг у такій ситуації. Продаж у кредит складає 450 тис. грн., обертання дебіторської заборгованості – 2 рази. Умови факторингової підприємства:

- 15– процентний резерв дебіторської заборгованості;
- комісійні – 3 % на середню дебіторську заборгованість, які повинні сплатити при придбанні дебіторської заборгованості;
- 18 % від дебіторської заборгованості після вирахування комісійних і резервів.

Визначити:

- середню дебіторську заборгованість;
- скільки одержить фірма при використанні факторингу;
- ефективну річну вартість факторингу.

Задача 4

Проаналізуйте забезпеченість підприємства основними засобами та ефективність використання основних засобів за допомогою показників фондомісткості, фондоозброєності та фондовіддачі, якщо вартість основних засобів виробничого характеру становить 92405 грн., випуск товарної продукції за рік - 200315 грн., а кількість працюючих на підприємстві - 224 особи.

Задача 3

Обрати найбільш ефективну форму фінансування оновлення активу вартістю 60 тис. грн. Строк експлуатації 5 років.

Умови лізингу: авансовий платіж 5%, щорічні платежі - 20 тис. грн., ліквідаційна вартість - 10 тис. грн. Банківський кредит: середня ставка процента по довгостроковому банківському кредиту - 15% на рік.

Ставка податку на прибуток - 30%.

4.3. Завдання до модульної контрольної роботи модуля ЗМ-П2

Задача 1

Фінансову діяльність підприємства протягом звітного року характеризують такі дані:

- здійснено розміщення корпоративних прав за курсом 120 %;
- номінальна вартість емісії — 100 тис. грн;
- чистий прибуток підприємства — 50 тис. грн;

Задача 2

Підприємство надало таку інформацію:

Показники	Значення показників
Ціна виробу, грн.	95
Середні змінні витрати на одиницю виробу, грн.	45
Середні постійні витрати на одиницю виробу, грн.	10
Річний продаж у кредит, тис. виробів	30
Період погашення дебіторської заборгованості, місяці	2
Норма прибутку, %	20

Підприємство розглядає питання відстрочки платежів на 3 місяці. При цьому очікуються такі результати: продаж збільшиться на 25 %; втрата від безнадійних боргів очікується у розмірі 2,8 % від збільшення продажу; витрати на розрахунково-касове обслуговування і стягнення дебіторської заборгованості збільшаться на 48 тис. грн.

Визначити, чи має сенс реалізовувати таку політику комерційного кредиту.

Задача 3

Емісія облігацій підприємств характеризується такими параметрами:

- курс емісії облігацій — 85 %;
- курс погашення облігацій — 100 %;
- номінальна процентна ставка — 10 %;
- період обігу облігацій — 10 років.

Розрахувати ефективну ставку процента, якщо: а) погашення облігацій здійснюватиметься в кінці періоду їх обігу; б) погашення облігацій здійснюватиметься щорічно рівними частинами.

Задача 4

У результаті здійснення інвестицій обсягом 100 000 грн підприємство одержало прибуток у розмірі 10 000 грн. Рентабельність інвестицій становить 10 %. Ставка податку на прибуток 25 %.

Процентна ставка за користування позичками зростає залежно від зростання коефіцієнта заборгованості: до критичного співвідношення 2 : 1 включно, ставка становить 7 % річних; вище такого співвідношення (до рівня 1 : 1) ставка підвищується на 3 %; вище згаданого рівня ставка зростає ще на 5 %. Визначити ефект фінансового левериджу у кожному з варіантів.

Задача 5

Підприємство планує здійснити фінансові вкладення в облигації зі строком погашення 4 роки. Облігації можна придбати з дисконтом у 20 %, фіксована ставка процента за облигаціями — 16 % річних до номіналу (нарахування процентів здійснюється за кожне півріччя). Обсяг фінансових інвестицій — 90 000 тис. грн; комісійна винагорода фінансового посередника за придбання та зберігання облигацій — 1 % їх номінальної вартості (сплачується одночасно з придбанням облигацій). Ринкова процентна ставка за аналогічними вкладеннями дорівнює 20 %. Провести оцінку доцільності інвестиційних вкладень у ці облигації, застосувавши при цьому всі можливі динамічні методи оцінки.

4.4. Тестові завдання до іспиту.

Тестові завдання	Джерело
1. До основних принципів фінансового менеджменту не відносяться	1, с. 5-8
2. Одним з основних завдань фінансового менеджменту є:	1, с. 5-8
3. Постійний моніторинг фінансового стану підприємства для своєчасної діагностики симптомів фінансової кризи відносять до функції:	1, с. 5-8
4. До фінансових важелів відносять:	1, с. 5-8
5. Система зовнішньої підтримки фінансової діяльності підприємства включає:	1, с. 5-8
6. У складі активу балансу відображаються показники розділу:	1, с. 15-19
7. Розділ «Власний капітал» відображено у:	1, с. 15-19
8. Горизонтальний фінансовий аналіз базується на:	1, с. 15-19
9. Структурний аналіз капіталу виконується у процесі:	1, с. 15-19
10. До коефіцієнтів фінансової стійкості відносять:	1, с. 15-19
11. У систему інтегрального фінансового аналізу включають:	1, с. 15-19
12. За видами витрат бюджет підприємства поділяється на:	1, с. 15-19
13. За методами розробки бюджет підприємства поділяється на:	1, с. 15-19
14. За шириною номенклатури витрат бюджет підприємства поділяється на:	1, с. 20-21
15. Оперативний фінансовий план короткострокового періоду, що розробляється на термін до	1, с. 20-21
16. До основних функцій фінансового контролінгу відносять:	1, с. 20-21
17. У систему моніторингу фінансових показників не входять:	1, с. 20-21
18. Основою для розробки довгострокового фінансового плану по найважливішим напрямкам фінансової діяльності підприємства є:	1, с. 20-21
19. У процесі вибору політики фінансування оборотних активів підприємства	1, с. 20-21
20. Існують такі типи політик фінансування оборотних активів:	1, с. 20-21
21. Який тип політики фінансування оборотних активів передбачає, що за рахунок власного та довгострокового позиченого капіталів повинна фінансуватися постійна частина оборотних активів та половина оборотної їх частини?	1, с. 20-21
22. Який тип політики фінансування оборотних активів передбачає, що за рахунок власного та довгострокового позиченого капіталів повинна фінансуватися постійна частина оборотних активів?	1, с. 20-21
23. Який тип політики фінансування оборотних активів передбачає, що за рахунок власного та довгострокового позиченого капіталів повинна фінансуватися лише невелика доля постійної частини оборотних активів?	1, с. 20-21
24. У якому випадку коефіцієнт чистих оборотних активів буде мінімальним?	1, с. 20-21

25. До зниження якого показника призведе ведення підприємством консервативного типу політики фінансування оборотних активів?	1, с. 20-21
26. Середньозважена вартість капіталу є головним показником оцінки:	1, с. 97-100
27. Вартість поточних зобов'язань по розрахунках при визначені середньозваженої вартості капіталу враховується за ставкою процента:	1, с. 97-100
28. Вартість фінансового лізингу повинна:	1, с. 97-100
29. Співвідношення всіх форм власних та позикових фінансових ресурсів, що використовуються підприємством у процесі його господарської діяльності для фінансування активів – це:	1, с. 208-211
30. Оптимізація структури капіталу направлена на:	1, с. 208-211
31. Оптимальна структура капіталу – це структура, яка забезпечує найбільш ефективну пропорційність між коефіцієнтом фінансової стійкості підприємства та:	1, с. 208-211
32. Вплив якого показника на коефіцієнт рентабельності власних коштів показує фінансовий леверидж?	1, с. 208-211
33. Ефект фінансового левериджу – це показник, що відображає вплив на власний капітал підприємства при різних частках використання грошових коштів.	1, с. 208-211
34. Позитивний ефект фінансового левериджу проявляється коли:	1, с. 213-215
35. Механізм фінансового важеля використовується для оптимізації структури капіталу за критерієм:	, с. 213-215
36. Які моделі використовують для прийняття рішення щодо формування певної структури капіталу?	1, с. 220-225
37. Основною цілю дивідендної політики є:	1, с. 220-225
38. До зовнішніх джерел формування фондів фінансових ресурсів підприємства відносять:	1, с. 220-225
39. Критерієм оптимізації внутрішніх та зовнішніх джерел формування фондів фінансових ресурсів підприємства є:	1, с. 220-225

5. ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Основна література:

1. Фінансовий менеджмент» (Павленко О.П. Фінансовий менеджмент: Конспект лекцій / О.П. Павленко. – Одеса: ТЕС, 2014. – 195 с., ел.в.);
2. Методичні вказівки до виконання практичних занять з дисципліни «Фінансовий менеджмент» для студентів денної форми навчання за спеціальністю Менеджмент організацій і адміністрування /Укладачі: к.е.н., доцент Павленко О.П., ас. Чумак В.В. - Одеса, ОДЕКУ, 2014 р., 55 с., укр. мова.
3. Методичні вказівки до самостійної роботи та виконання контрольних робіт студентів усіх форм навчання з дисципліни „Фінансовий менеджмент” за спеціальністю „Менеджмент організацій”, Одеса, ОДЕКУ, 2006 р., 43 с.
4. Електронна бібліотека ОДЕКУ www.library-odeku.l6mb.com
5. Репозитарій ОДЕКУ <http://eprints.library.odeku.edu.ua/>

Додаткова література:

1. Фінансовий менеджмент: навч. посіб./ [Васьківська К. В., Сич О. А.] . –Львів: «ГАЛИЧ-ПРЕС», 2017. –236с.
2. Фінансовий менеджмент: методика розв'язання практичних завдань : навч. посіб. / І.Г.Ганечко, Г.В.Ситник, В.С.Андрієць та ін. –К. : Київ. нац. торг.–екон. ун–т, 2016. –244с.
3. Фінансовий менеджмент: навч. посібник/ за ред.. В.М. Бороноса. –Суми. Вид–во СумДУ. – 2017. – 539с.
4. Ситник Л.С. Фінансовий менеджмент: Навч. посібник. – К.: ЦНЛ, 2016. – 352 с. 5 Пономаренко В.С. Реальне інвестування суб`єктів господарювання: Навч